

11.02.2015

Kj/16

§ 51

Remissdebatt om beredningen av förslaget till budget för år 2016

HEL 2014-015516 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag

1. anteckna debatten
2. konstatera att debattprotokollet sänds till nämnderna, direktionerna, förvaltningarna och affärsverken för att användas då budgeten utarbetas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ledande planerare, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 VM_Taloudellinen katsaus_joulukuu
- 2 Talouden ja toiminnan seurantaraportti 4_2014
- 3 Kuntaliiton kuntataloustiedote 4_2014
- 4 Hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon vahvistamisesta
- 5 Kertaerät kaunistivat lukuja_Suurten kaupunkien tilinpäätökset 2013
- 6 Kunnat suunnistavat sumussa_Suurten kaupunkien talousarviot 2015
- 7 Työllisyystilastoja Helsingistä ja Helsingin seudulta
- 8 Helsingin seudun suunnat 4_2014

Sökande av ändring

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsstyrelsen konstaterar att stadsfullmäktige enligt etablerad planeringspraxis inom staden årligen för en remissdebatt om budgeten för följande år.

Stadsstyrelsen konstaterar dessutom att förslaget till budget för år 2016 och ekonomiplan för åren 2016–2018 kommer upp till behandling i stadsfullmäktige i november 2015.

Stadsstyrelsen konstaterar ytterligare att avsikten är att stadsstyrelsen i mars 2015 ska behandla anvisningarna för utarbetande av budgeten för år 2016 och ekonomiplanen för åren 2016–2018. Ramen i anvisningarna för budgetarbetet har under tidigare år baserat sig på de ekonomiska målen i strategin för fullmäktigeperioden och på utgifterna och inkomsterna och på verksamhetsmålen i den godkända budgeten för det pågående året och i ekonomiplanen vad det följande året beträffar.

På grund av bokslutsfasen baserar sig uppgifterna om det ekonomiska utfallet år 2014 huvudsakligen på den i december publicerade uppföljningsrapporten om stadens ekonomi och verksamhet 4/2014. Rapporten har delats ut tidigare.

Stadsfullmäktige har som underlag för sin remissdebatt dels bilagorna till ärendet på föredragningslistan, dels en rapport om Helsingfors nuläge och utveckling (Helsingin tila ja kehitys 2015), som är sammanställd av faktacentralen och som stadsfullmäktige behandlade under sitt strategiseminarium 29–30.1.2015.

Det allmänna ekonomiska läget

Enligt den av finansministeriet 17.12.2014 publicerade prognosen blir den ekonomiska tillväxten svag åren 2015–2016. Det nedanstående ingår i prognosen.

Utvecklingen har varit tudelad inom den internationella ekonomin på sistone. I Förenta staterna och Storbritannien är tillväxtutsikterna goda och tillväxten förutspås ligga nära tre procent i båda länderna 2015. I Kina kommer tillväxten att avta de närmaste åren, men den når ännu år 2016 nästan sju procent. Det svaga läget inom euroområdet förväntas fortsätta. Innevarande års tillväxt beräknas bli en procent och nästa år ser ut att bli endast lite bättre. Tysklands tillväxtutsikter har försvagats och tillväxten förblir en och en halv procent under de två följande åren. Sverige njuter även i fortsättningen av snabbare tillväxt än euroområdet.

Den ryska ekonomin växer inte alls i år på grund av det fortsättningsvis instabila läget samt sänkningen av rubelns yttre värde och energipriserna, och den beräknas rentav minska under de två följande åren. Utvecklingen återspeglar sig i krympande rysk import, vilket beräknas minska på handeln mellan Finland och Ryssland under de två följande åren.

Den låga räntenivån och energipriset, vilket sjunkit den senaste tiden, stöder möjligheterna till ekonomisk tillväxt. Både de korta och de långa räntorna beräknas stiga mycket återhållsamt 2015–2016. År 2016 beräknas det årliga medeltalet för tre månaders euribor vara 0,2 % och tioårsräntan 1,2 %. Eurons dollarkurs förutspås bli försvagad och vid utgången av 2016 kommer man att ligga vid ungefär 1,1. Råvarupriserna beräknas sjunka ytterligare, och det genomsnittliga oljepriset antas bli ungefär 80 dollar per barrel 2016.

Enligt statistikcentralens preliminära kvartalsräkenskapsfigurer för samhällsekonomin växte den finländska ekonomin under det tredje kvartalet 2014 med 0,2 % jämfört med det föregående kvartalet. Det andra kvartalets tillväxtsiffror justerades också uppåt. Om BNP inte skulle växa alls under det sista kvartalet, skulle det sammanlagda beloppet av innevarande års totalproduktion trots allt vara högre än fjolårets. Prognosen bygger på ett antagande om mycket återhållsam tillväxt under det fjärde kvartalet 2014, vilket resulterar i en BNP-ökning på 0,1 % 2014. Nettoexportens inverkan är positiv 2014. Den privata konsumtionen ökar inte alls, och de privata investeringarna minskar. Arbetsmarknadsläget försvagas ytterligare och arbetslöshetsgraden stiger till 8,6 procent.

År 2015 beräknas tillväxten bli 0,9 %, vilket är något mindre än vad som beräknades i september, och den vilar på ett bredare underlag. Den privata konsumtionen väntas öka med 0,3 % trots att hushållens reella inkomster inte ökar nämnvärt. Hushållens spargrad kommer att sjunka något mot slutet av prognosperioden och skuldsatthetsgraden avtar. Exportökningen förblir fortfarande svagare än ökningen inom världshandeln, marknadsandelar tappas alltså ytterligare. Importökningen dämpas av svag inhemsk efterfrågan. De privata investeringarna återhämtar sig i viss mån främst tack vare maskin- och anordningsinvesteringar samt FoU-investeringar.

Arbetsmarknadsläget försvagas ytterligare 2015. Arbetslöshetsgraden förutspås stiga till 8,8 procent. Antalet långtidsarbetslösa ökar ytterligare, och därigenom även den strukturella arbetslösheten. Matchningsproblemen mellan efterfrågan och utbud av arbetskraft upprätthåller långtidsarbetslöshet trots att den ekonomiska aktiviteten tilltar.

År 2016 beräknas tillväxten uppnå 1,3 %. Inhemsk efterfrågan spelar en större roll än under tidigare år. Den privata konsumtionen väntas öka med knappt en procent i och med att sysselsättningsläget och hushållens förtroende förbättras. De privata investeringarna förutspås växa med 4 procent. Det verkar också som om bygginvesteringarna

skulle öka år 2016. Nettoexportens inverkan på tillväxten är mindre än under de två föregående åren.

Bytesbalansen har ett underskott under hela prognoshorisontens gång. Sysselsättningsgraden förbättras något från 2015 men förblir fortfarande klart under 70 procent.

Den offentliga ekonomin går fortfarande med underskott på grund av den långvariga lågkonjunkturen, även om de av regeringen bestämda anpassningsåtgärderna för sin del förhindrar en fördjupning av underskottet. De offentliga samfundens finansiella ställning belastas dessutom av utgiftsökningarna till följd av befolkningsåldrandet, vilket framför allt drabbar kommunalekonomin. Tillväxten kommer fortsättningsvis att vara så pass svag även under de närmaste åren att den inte ensam räcker till för att balansera den offentliga ekonomin. De offentliga samfundens skuldkvot i förhållande till BNP håller på att överskrida 60-procentsgränsen.

Läget inom den offentliga ekonomin kommer inte att förbättras om den ekonomiska tillväxten blir sådan som finansministeriet prognostiserat för de närmaste åren. Det blir bråttom med att verkställa strukturella reformer för att den finanspolitiska trovärdigheten ska bevaras och tillväxtpotentialen höjas på medellång sikt.

Spelrummet inom stadens ekonomi

Ekonomiplanen för åren 2015–2017, som ingår i budgeten för år 2015, har som utgångspunkt det nedanstående målet i strategiprogrammet för fullmäktigeperioden 2013–2016. Målet gäller balanserad ekonomi och bättre produktivitet.

- Staden bromsar under fullmäktigeperioden 2013–2016 skuldsättningsutvecklingen genom att se till att den reella ökningen i moderstadens driftsutgifter motsvarar ökningen i antalet invånare minskad med 1 %, som är årsmålet för produktivetsförbättringen, och genom att finansiera en betydligt större andel av investeringarna med internt tillförda medel och inkomster från försäljning av fast egendom.

Det framgår av ekonomiplanen för åren 2015–2017 att stadens skuldsättning bromsas och att investeringar finansieras med internt tillförda medel och inkomster från försäljning av fast egendom i enlighet med målet i strategin.

Enligt budgeten för år 2015 förändras balansen i stadens ekonomi väsentligt genom att inkomstflödet från Helsingfors Energis affärsresultat kanaliseras till investeringar inom energiproduktionen.

Inkomstflödet till staden från Helsingfors Energis affärsresultat minskar från den årliga nivån ca 220 mn euro åren 2013–2014 till ca 80–90 mn euro. Det här betyder att staden måste strama åt sin ekonomi betydligt fr.o.m. år 2015 för att uppnå de ekonomiska målen. Minskningen i inkomstflödet fr.o.m. år 2015 är så betydande att omkostnaderna inom stadens tjänsteproduktion får öka bara lite åren 2015–2017 för att investeringsramen i strategiprogrammet och investeringsnivån för kollektivtrafikinvesteringar ska kunna finansieras utan betydande fortsatt skuldsättning.

Det är absolut nödvändigt att ökningen i stadens omkostnader under ekonomiplanepreioden begränsas i enlighet med stadsfullmäktiges strategiprogram. Att ökningen begränsas, målet för försäljning av tomter och byggnader höjs och investeringsramen iakttas resulterar i att stadens nettoskuldsättning, som nu ökar för snabbt, kan minska i någon mån de närmaste åren.

Den beräknade förändringen i kostnadsnivån (prisindex för basservicen) åren 2015–2017 har blivit ännu långsammare än den är i den prognos som tillämpades när budgeten för år 2015 utarbetades. I den färskaste prognosen, som är från december, beräknas prisindex för basservicen stiga med 1,1 % år 2015, med 1,6 % år 2016 och med 1,7 % år 2017. De färskaste prognossiffrorna används när budgetberedningen framskrider. Prognoser ges följande gång i slutet av mars.

Befolkningen i Helsingfors ökade med 1,46 % år 2014 och beräknas öka med 1,49 % år 2015, varefter den väntas öka något långsammare. Befolkningsökningen har ända sedan år 2008 varit exceptionellt stor. Inflyttningsöverskottet i förhållande till det övriga Finland och utlandet har hela tiden vuxit. Utflyttningsöverskottet i förhållande till den övriga Helsingforsregionen har krympt betydligt de senaste åren, vilket beror på att inflyttningen till Helsingfors från de andra kommunerna i regionen har ökat.

På basis av de färskaste prognoserna för stegringen i kostnadsnivån, för befolkningstillväxten och för läget i fråga om bokslutet för år 2014 borde, med hänvisning till målet i strategiprogrammet, moderstadens sammanlagda driftsutgifter (budgetmomenten med bruttobudgetering) år 2016 vara ca 2 % större än beloppet i budgeten för år 2015.

En stram ekonomi krävs följaktligen för att det ekonomiska mål som stadsfullmäktige ställt upp i strategiprogrammet ska nås. Detta gäller både i den nuvarande verksamheten och i planeringen för de kommande åren.

11.02.2015

Kj/16

Stadsstyrelsen framhåller att stadsfullmäktiges remissdebatt är en del av beredningen. Inget beslutsfattande frånsatt beslut om bordläggning eller återremiss bör därför tillåtas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ledande planerare, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 VM_Taloudellinen katsaus_joulukuu
- 2 Talouden ja toiminnan seurantaraportti 4_2014
- 3 Kuntaliiton kuntataloustiedote 4_2014
- 4 Hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon vahvistamisesta
- 5 Kertaerät kaunistivat lukuja_Suurten kaupunkien tilinpäätökset 2013
- 6 Kunnat suunnistavat sumussa_Suurten kaupunkien talousarviot 2015
- 7 Työllisyystilastoja Helsingistä ja Helsingin seudulta
- 8 Helsingin seudun suunnat 4_2014

För kännedom

Lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja liikelaitokset

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2015 § 90

HEL 2014-015516 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1 käydä asiasta lähetekeskustelun,

2 merkitä keskustelun tiedoksi ja

3 todeta, että asiasta laadittu keskustelupöytäkirja lähetetään lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja liikelaitoksille käytettäväksi talousarvion laadintatyössä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja

11.02.2015

Kj/16

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi